

Peste 2.300 de persoane au murit din cauza virusului Ebola în Africa de Vest de la începutul epidemiei. Totuși, pericolul este mai mare decât ne dăm seama. Un oficial dezvăluie „ceea ce ne e frică să spunem public despre boală”

Peste 2.300 de persoane au murit din cauza virusului Ebola în Africa de Vest de la începutul epidemiei. Totuși, pericolul este mai mare decât ne dăm seama. Michael T. Osterholm, directorul Center for Infectious Disease Research and Policy din cadrul Universității Minnesota, a dezvăluit pericolul uriaș al acestui virus într-un articol intitulat „Ceea ce ne e frică să spunem despre Ebola”, publicat în cel mai prestigios ziar din lume, New York Times. Iată ce are de spus Osterholm:

„Epidemia de Ebola din Africa de Vest are potențialul să schimbe istoria la fel de mult ca orice ciumă.

În ultimele luni s-au înregistrat peste 4.300 de cazuri și 2.300 de decese. Săptămâna trecută, Organizația Mondială a Sănătății a avertizat că, până la începutul lunii octombrie, s-ar putea înregistra mii de cazuri noi în fiecare săptămână în Liberia, Sierra Leone, Guineea și Nigeria. Ce nu se spune public, în ciuda faptului că se discută în cadrul agențiilor de sănătate publică, este faptul că ne aflăm într-un teritoriu complet necunoscut și că Mama Natură este singura forță care controlează această criză în acest moment.

Există două posibile capitole viitoare în această poveste ce ar trebui să ne țină treji noaptea.

Prima posibilitate este aceea ca virusul Ebola să se răspândească din Africa de Vest în megaorașe din alte regiuni ale lumii aflate în curs de dezvoltare. Această epidemie este foarte diferită de cele 19 ce au avut loc în Africa în ultimii 40 de ani. Este mult mai ușor să controlezi infecțiile cu Ebola în sate izolate. Dar, în ultimele patru decenii s-a înregistrat o creștere cu 300% a populației Africii, o bună parte în mahalalele orașelor mari. Ce se întâmplă atunci când o persoană infectată, care nu prezintă încă simptome, călătorește cu avionul spre Lagos, Nairobi, Kinshasa sau Mogadishu — sau chiar Karachi, Jakarta, Mexico City ori Dhaka?

A doua posibilitate este una pe care virusologii nu vor să o discute deschis, dar pe care o iau cu

siguranță în calcul în mod privat: aceea ca virusul Ebola să sufere o mutație care să-i permită să devină transmisibil prin aer. Acum puteți lua Ebola doar prin contact direct cu fluidele corporale. Dar virusurile precum Ebola sunt renumite pentru că sunt extrem de „neatente” în ceea ce privește copierea, ceea ce înseamnă că virusul ce intră într-o persoană poate fi diferit din punct de vedere genetic de virusul ce intră în altă persoană. Hiper-evoluția pe care o înregistrează în prezent virusul Ebola este fără precedent; au fost mai multe transmisii de la om la om în ultimele patru luni decât au avut loc probabil în ultimii 500-1000 de ani. Fiecare infecție nouă reprezintă miliarde și miliarde de momente în care se aruncă cu „zarul genetic”

Dacă anumite mutații ar avea loc, acest lucru ar însemna că am risca să luăm Ebola doar prin simplul act al respirației. Infecțiile s-ar răspândi rapid în toate zonele globului, așa cum a făcut-o virusul gripei H1N1 în 2009, după ce a apărut în Mexic.

De ce se tem oficialii să discute acest lucru? Pentru că nu vor să fie acuzați că strigă „foc!” într-un teatru aglomerat, lucru de care sunt sigur că voi fi acuzat. Dar riscul este real, iar până când nu-l vom lua în calcul, lumea nu va fi pregătită să facă pașii necesari pentru a opri epidemia.

În 2012 o echipă de cercetători canadieni au demonstrat că Ebola Zaire, același virus ce provoacă epidemia din Africa de Vest, poate fi transmis pe cale respiratorie de la porci la maimuțe, ambele animale având plămânii foarte asemănători cu cei ai oamenilor. Cartea publicată în 1994 de Richard Preston, „The Hot Zone”, relatează povestea epidemiei din 1989 a unei tulpini diferite, virusul Ebola Reston, ce s-a răspândit printre maimuțele dintr-o stație aflată sub carantină în apropiere de Washington. Virusul s-a transmis prin respirație, iar epidemia s-a sfârșit abia când toate maimuțele au fost eutanasiate. Trebuie să luăm în calcul posibilitatea ca aceste transmisii să aibă loc și între oameni, dacă virusul suferă o mutație.

Deci, ce trebuie să facem și nu facem deja?

Mai întâi, este nevoie ca cineva să preia poziția de „comandă și control”. Organizația Națiunilor Unite este singura organizație internațională care poate coordona volumul uriaș de ajutor umanitar, medical și de sănătate publică ce trebuie să vină din partea multor țări și organizații non-guvernamentale pentru a permite sufocarea acestei epidemii. Până acum, ONU a jucat cel mult un rol de colaborator, iar atunci când toată lumea este responsabilă, de fapt nimeni nu este responsabil.

O rezoluție a Consiliului de Securitate ar putea oferi ONU responsabilitatea totală pentru gestionarea acestei epidemii, respectând totodată suveranitatea națiunilor din Africa de Vest pe cât este posibil. ONU ar putea, de exemplu, să obțină aeronave și dreptul de aterizare. Multe linii aeriene private refuză să mai zboare în țările afectate, ceea ce face foarte dificilă trimiterea de provizii esențiale și de specialiști. De asemenea, țările din Grupul celor 7 ar trebui să ofere asistență militară și la sol care să permită asigurarea lanțurilor de aprovizionare pentru produse medicale și de gestionare a infecțiilor, cât și a alimentelor și apei potabile în zonele aflate sub carantină.

Națiunile Unite ar trebui să ofere oricâte paturi sunt necesare; Organizația Mondială a Sănătății a recomandat 1.500, dar este posibil să fie nevoie de alte câteva mii. De asemenea, ar trebui să coordoneze recrutarea și antrenarea a personalului medical în jurul lumii, mai ales prin apelarea la cei ce au supraviețuit infecției cu Ebola și care nu mai riscă să se infecteze. Multe țări promit să ofere resurse medicale, dar aceste donații nu vor produce un sistem eficient de tratament dacă nimeni nu este responsabil de coordonarea lor.

În cele din urmă, trebuie să ne amintim că Ebola nu este singura problemă a Africii de Vest. Zeci de mii de oameni mor acolo anual din cauza unor boli ca SIDA, malaria și tuberculoza. Liberia, Sierra Leone și Guineea au printre cele mai mari rate ale mortalității materne din lume. Deoarece acum oamenii sunt prea speriați de riscul de a contracta Ebola pentru a merge la spital, foarte puțini oameni beneficiază de îngrijiri medicale de bază. În plus, mulți lucrători din sectorul medical au fost infectați cu Ebola și peste 120 au murit. Liberia mai are doar 250 de doctori la o populație de patru milioane.

Așadar, este vorba despre umanitarism și de interes propriu. Dacă așteptăm ca vaccinurile și medicamentele noi să apară pentru a opri epidemia de Ebola, în loc să acționăm acum, riscăm ca boala să plece din Africa de Vest și să ajungă la noi în curte.”

Descopera/ New York Times